Innehållsrika Intradagar!

För sjätte året i rad anordnade FUB tillsammans med tidskriften Intra två studiedagar 24–25 september. Återigen befäste Intradagarna sin ställning som det viktigaste kunskapsforumet för alla som är engagerade i LSS-verksamheterna. 368 deltagare lyssnade på de 18 föreläsarna, umgicks och vandrade mellan utställningsborden. Många kontakter knöts.

Som vanligt var det Conny Bergqvist från FUB som inledde den första dagen med några allvarliga uppmaningar.

Erik Blennberger beskrev LSS-lagens värdegrund.

Ove Mallander, till vänster, har undersökt hur insatsen kontaktperson fungerar i praktiken.

Siri Ambjörnsson fängslade publiken med sina berättelser om hur det var att växa upp med en lillasyster med svåra funktionsnedsättningar.

Anders Svensson, habiliteringspsykolog i Malmö, berättade med text och bilder om de svåra frågorna runt personer som far verkligt illa i samhället.

Tre som vet mycket om funktionshinder och arbete! Marianne Merin från Partille, Lars Lööw som nu ska skapa arbeten åt personer med funktionshinder och Ann-Helen Dahlqvist som lett arbetet med att förnya daglig verksamhet i Gävle.

Maria Holmberg och FUB:s nye ordförande Thomas Jansson presenterade ett nytt material för äldre personer med utvecklingsstöring. Den senare höll också ett anförande på måndagen.

Barbro Lewin berättade om hur man tillämpar LSS målsättningar i praktiken.

Karl Grunewald sammanfattade dagsläget och tog bl a upp de allvarliga bristerna i vuxenhabiliteringen.

Jonas Helgesson höll en bejublad monolog om våra vanligaste fördomar.

Per Enarsson berättade om sin avhandling om vårdares förhållningssätt.

Carin Bergström, Carpe, föreläste om ett projekt i Stockholm som formulerat vilka krav på kompetens man kan ställa på LSS-personal.

Röster från Intradagarna:

Marie Boström, ombudsman, (utställare Kommunal): "Kul att vara här. Intressanta dagar!

Heléne Karlsson, strateg, Västerås: "Det är första gången jag är på Intradagarna. Föreläsningarna om daglig verksamhet var intressanta."

Bengt Göranssson, f d utbildnings- och kulturminister, kritiserade kundbegreppet.

Ulla Essén från Socialstyrelsen hade viktiga saker att säga om kraven på ökad personalkompetens.

Jenny Fohrman Attendo LSS (utställare och deltagare): "Jätte intressanta föreläsningar. Jonas Helgesson var mycket tänkvärd."

Sølvi Linde från Bergen hade granskat samspelet mellan personal och brukare och formulerat en teoretisk modell kring detta.

Kenneth Thorstensson, Franstorps dagliga verksamheter: "Många viktiga frågor har belysts. Förmiddagen dag 2 var väldigt bra. Bland annat Bengt Göranssons föredrag. Detta med språkets betydelse. Ordval som brukare-kund och tärande-närande påverkar synen på omsorgen."

Text och bild: Roger Blomqvist och Hans Hallerfors.

2012 års Intrapris på 25 000 kr, som delas ut på Intradagarna, gick till Peter Brusén Här tillsammans med Hans Hallerfors och Karl Grunewald. Prismotivering:

Peter Brusén har betytt mycket för att utveckla samhällets stöd till personer med funktionshinder. Alltifrån arbetet som psykolog på Salberga sjukhus för sinnesslöa med asocialitet, till åren på Socialstyrelsen har han varit en kraftfull och kunnig försvarare av allas människovärde. Peter Bruséns engagemang har vilat på en gedigen humanistisk bildning som han grundlade under gymnasieåren i Söderhamn. "Jag läste och lånade hem massvis med böcker från stadsbiblioteket", har han berättat.

Han har också visat ett särskilt engagemang för ordens innebörd. Den som har makt att formulera problem och förslag till lösningar har också makt att påverka utvecklingen. Samtidigt krävs det politisk, ekonomisk och juridisk styrka för att ord ska förändra verkligheten. Peter Brusén har använt sin makt för att skapa verklig förändring. Genom åren har han också varit en god lyssnare och skapat ett betydande förtroende på sin arbetsplats och i sin relation till organisationerna.

1986 anställdes Peter Brusén som byrådirektör på Socialstyrelsens handikappbyrå. Han ledde den första utvärderingen av LSS och 2001 blev han chef för den nybildade enheten för frågor kring funktionshinder. Man publicerade ett antal rapporter om situationen för personer med funktionsnedsättning. Därtill kommer att han publicerat ett flertal fackböcker.

Vid en olycka 2000 blev Peter Brusén förlamad i större delen av kroppen. Från att ha varit en av dem som pratat om personer med funktionshinder blev han nu själv rullstolsburen. Men han vägrade att låta funktionshindret bli ett med hans identitet. Efter ett halvt års rehabilitering återgick han till sitt arbete på Socialstyrelsen. I boken *Livet en gång till* berättar han om detta och om hur mycket känslan av sammanhang och tillhörighet är avgörande för rehabiliteringen.

Peter Brusén har, genom sin position, sitt engagemang och sina unika erfarenheter, bidragit till att förändra verkligheten till det bättre för personer med funktionshinder.

Konstverket på Intrapriset är gjort av Linda Plahn på atelje INUTI i Stockholm.

Bilder som berättar

Foto: 1949. Medicinskhistoriska museet. Lund.

Vipeholm hette ett av statens sinnessjukhus, senare betecknade som specialsjukhus. Det låg i Lund, öppnades 1935, och var avsett för svårskötta sinnesslöa från hela landet. Det hade som mest ett tusen patienter.

Vipeholm liksom alla andra sinnessjukhus behöll ett antal arbetsdugliga patienter för utearbete på det stora sjukhusområdet. Sjukhuschefen på Vipeholm, Hugo Fröderberg, beskrev dessa patienter så här 1942: "*Genom sin beredvillighet och förmåga att utföra enklare sysslor, som inga andra människor vilja åtaga sig, erbjuda vissa oligofrena verkligen ett positivt och gangeligt drag, som det är anledning tillvarataga. De äro emellertid ofta fumliga och klumpiga, trögt reagerande och blir lätt utsatta för olycksfall. På en större anstalt bland de lägre stående njuta de av sin överlägsenhet och trivas gott. De tar gärna faderligt eller moderligt hand om mera hjälplösa.*"

Ingen reagerade på att man tvingade dem att stanna kvar på sinnessjukhuset och utnyttjade deras arbetskraft.

Karl Grunewald